

Afgørelse af 17. november, 2021

Vedrørende henvendelse til Lægeetisk Nævn af 2. februar 2021, sag nr. 1/2021

Lægeetisk Nævn:

Når læger arbejder som sagkyndige, der bedømmer kollegers faglighed på vegne af myndigheder, der træffer afgørelser i klagesager, så må der af den sagkyndige læge kræves en høj grad af opmærksomhed på at have den tilstrækkelige viden og kompetence hertil.

Anvendte principper

Lægeetisk Nævn har i denne sag fundet det relevant at vurdere, om indklagede har levet op til **princip nr. 18** i Lægeforeningens etiske principper.

18. Lægen skal anerkende sin videns og sine kompetencers begrænsninger og inddrage kolleger, når der er behov for det.

Sagsresumé

Lægeetisk Nævn modtog den 2. februar 2021 en klage over sagkyndig læge ved styrelse. Klager angiver, at indklagede sagkyndige læge har fremsat uberettiget, usaglig og ufunderet kritik af klagers lægefaglige dispositioner og derved har handlet i strid med Lægeforeningens etiske principper.

Om sagsforløbet angiver klager, at indklagede helt uden noget sagligt fundament, men udelukkende på grundlag af sine egne fornemmelser, har kritiseret klager og tilkendegivet, at klagers faglige dispositioner ikke har været i overensstemmelse med almindelig anerkendt faglig standard. Denne kritik er blevet fremsat af indklagede i dennes egenskab af ansat lægekonsulent ved offentlig myndighed. Klager henvendte sig til styrelsen, som herefter indhentede en ny sagkyndig erklæring fra en anden læge. Denne sagkyndige konkluderede ifølge klager, at dennes faglige dispositioner var fuldt korrekte. Klager anfører, at denne indstilling blev fulgt af myndigheden ved afgørelsen.

Indklagede meddeler sekretariatet, at han afstår fra at udtale sig, da enhver henvendelse i sagen efter hans opfattelse bør ske til styrelsen.

Nævnets afgørelse og begrundelse

Lægeetisk Nævn finder det af væsentlig betydning, at læger, ansat som sagkyndige ved offentlige myndigheder, er bevidste om den ulighed, der som udgangspunkt er mellem en indklaget læge og en offentlig styrelse, og den "magt" de besidder ved afgivelse af faglige erklæringer i denne sammenhæng. Lægeforeningens etiske principper fokuserer på patientsikkerhed, men inddrager også samfundets generelle værdier, herunder retssikkerhed. Det er af afgørende betydning for retssikkerheden, at

en sagkyndig erklæring hviler på grundige og kompetente fagligheder, da det kan være særdeles vanskeligt for en indklaget kollega i denne position at skulle "modbevise" en faglig udtalelse. Læger bør på den baggrund være meget bevidste om det ideal, som princip nr. 18 anviser. Man kan sige, at jo mere magt i den beskrevne forstand, des større konsekvens og des større omhu må fordres af lægen. Dertil kommer, at når læger afgiver sagkyndige erklæringer i positioner, hvor samfundet har tillagt dem en særlig autoritet, medfører det en forpligtelse overfor samfundet til at opretholde en høj faglig standard. Opstår der en generel mistillid til lægers faglige standard, kan dette være til skade for lægestanden som sådan.

I den konkrete tvist indgår der en faglig uenighed. Det pointeres i afgørelsen, at nævnet ikke har kompetence til at forholde sig til det faglige indhold af indklagedes sagkyndige erklæring.

Nævnet kan alene forholde sig til det etiske aspekt af sagen. Princip nr. 18 fastslår, at det etisk angribelige er, hvis lægen udfører faglig virksomhed uden på rimelig måde at have sikret sig at have den nødvendige viden og kompetence hertil.

Af klagers beskrivelse af den faglige tvist synes det at fremgå, at indklagede ikke i tilstrækkelig grad har indhentet relevant faglig viden. Det er klart, at ansvaret for en tilstrækkelig oplysning af sagen først og fremmest påhviler den offentlige myndighed, men nævnets medlemmer er af den opfattelse, at en sagkyndig læge har en selvstændig etisk forpligtelse til at udvise stor omhu ved bedømmelse af en kollegas faglige adfærd i forbindelse med en klagesag. Indklagede har som sagkyndig dermed en særlig forpligtelse til at sikre sig, at hans indstilling til styrelsen hviler på et solidt og velfunderet fagligt grundlag. Det er således Lægeetisk Nævns opfattelse, at Lægeforeningens etiske principper om kollegialt ansvar pålægger ethvert medlem, der udøver en funktion som sagkyndig ved offentlig myndighed at udvise en særlig grundighed, før der udtales kritik af en kollegas faglighed.

Et af Lægeetisk Nævns medlemmer mener ikke, at sagen egner sig til behandling af nævnet som en konkret tvist, men at de rejste problematikker bedst udfoldes i en bredere sammenhæng som en principiel udtalelse fra nævnet.

Fire af nævnets medlemmer mener, at indklagede har overtrådt Lægeforeningens etiske princip nr. 18. På baggrund af de oplysninger, som Lægeetisk Nævn har haft til sin rådighed, finder disse medlemmer af nævnet det ved en samlet vurdering godtgjort, at indklagede i sin vurdering af klagers faglige arbejde ikke har udvist den fornødne omhu og dermed ikke har levet op til princip nr. 18.

Et medlem finder det beklageligt, at indklagede som medlem af Lægeforeningen ikke har ønsket at besvare nævnets henvendelse om en redegørelse.

Et af nævnets medlemmer mener, at sagen i sin substans overvejende er af faglig karakter, og derfor ikke kan behandles af Lægeetisk Nævn.